

VIII INFORME FOESSA DE CARITAS ESPANYOLA (I 4)

EL REPTES D'UNA SOCIETAT DESVINCULADA

Guillem Ferrer Monjo

Delegat de Càritas Diocesana de Menorca

«**L**a vocació permanent de servei de Foessa al coneixement de la realitat social del nostre país és un compromís impulsat per Càritas, des del conveniment que no és possible actuar en la realitat social de la pobresa i l'exclusió si no comptem prèviament amb un coneixement profund i exhaustiu que ens permeti afinar les respostes socials i acompanyar de manera eficaç als destinataris de la nostra acció». Així s'expressava Natalia Peiró, secretària general de Càritas Espanyola, el dia que es va presentar a Madrid l'informe Foessa 2018 ara fa unes setmanes.

El pr3xim mes d'octubre serà presentat a Palma l'informe Foessa Illes Balears, i posteriorment, al novembre, es farà una presentació a Menorca. Des de Càritas, el nostre major interès és aconseguir que aquesta tasca investigadora de Foessa es realitzi des de la mirada de les persones perdedores, de tots aquests descartats als quals es refereix el papa Francesc i als que Càritas ha de situar sempre en el centre de les seves actuacions. L'Evangeli de Jesús és per a tots, però especialment per aquells que pateixen i ploren.

Per poder enfrontar-nos al futur, perdre la por i enfortir els mecanismes d'inclusió de la ciutadania en la nostra societat, Foessa planteja un conjunt de grans converses cíviques que adequin definitivament la nostra forma de convivència da-

vant aquest procés de mutació social que en l'Informe s'anomena la societat desvinculada. Foessa destaca tres reptes fonamentals:

1. Crear un nou escenari amb responsabilitats compartides, que fomenti el diàleg al voltant de la creació d'un sector públic compost per l'espai de treball conjunt de les administracions públiques, les entitats no lucratives i les empreses socials, amb les iniciatives ciutadanes i professionals.

2. Reflexionar sobre si volem garantir l'accés a la supervivència de les persones a través de mecanismes de prestacions i

Convé preguntar-nos si no és més important saber si volem afrontar com recuperar per a la societat als 1,8 milions de persones en exclusió severa

rendes condicionades o mitjançant fórmules de rendes garantides. És a dir, respondre al repte de quanta és la càrrega que volem posar sobre les espatlles dels pobres per a poder-los ajudar. I respondre'ns, fins i tot, si de vegades ser pobre és un delictes.

3. Aconseguir que les persones, immerses en un món que promou l'individualisme, accedeixin a convertir-se en una comunitat per facilitar l'accés de tercers. La pregunta està en com fer que la ciutadania col·labori i es compromet, el que no s'aconsegueix ni a cop de decret ni per pressió.

Les organitzacions cíviques i solidàries

sempre ens movem en un terreny de manca de recursos i d'un cert descens de confiança. La diferenciació entre els que mereixen o no ajuda pública o protecció social s'està convertint en un element clau per al suport d'aquestes entitats. En el VIII Informe Foessa s'apunta que és imprescindible un lideratge social, que, encara que a petita escala, generi mobilització ciutadana i aportar projectes que poden ser replicats o repensats en altres llocs. Es tracta d'una construcció de baix a dalt, que pugui revertir el camí de desconfiança i aïllament que les estructures estan promovent.

En un país on vivim perplexos davant escenaris polítics de desconfiança i de prejudicis, convé preguntar-nos si no és més important saber si realment volem afrontar com recuperar per a la societat a aquests 1,8 milions de persones expulsades que indica l'informe Foessa que viuen en situació d'exclusió severa. O com podem arribar a un acord per evitar l'exclusió social greu de 4,1 milions de persones, i quina és la nostra voluntat de construir societat o de seguir permetent que cadascú, en funció d'on ha nascut, la família que ha tingut o el patrimoni heretat, resolgui com estar integrat.

El repte social està en saber i poder construir consensos, i l'eina que sembla clau en aquests moments és la construcció d'un teixit social capaç de pensar en comú els diversos aspectes perquè la nostra vida sigui realment social, humana i digna. En una societat desvinculada cada vegada se'ns fa més difícil fer-nos càrrec dels que es queden enrere i, per aç3, necessitam revincular-nos, un objectiu en el qual la construcció de comunitats humanes i solidàries té un paper essencial. Aquesta és la tesi del nou Foessa.